

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXXIII. Qui sensus sociorum in obitu Ignatij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

xerat, futurum sibi in Societate regenda successorem.

XXXII.
*Statura &
habitus
corporis.*

Erat Ignatio statura infra mediocrem, oris maiestas, ut plurimum grauis, & in se collecta. Vbi foret benevolentiae edenda species, emicabat cor totum ex facie; soloque occurfu, vel accessu plus afflabat hilaris animi, quam aliorum exquisita propensi affectus significatio. Scribit Eleutherius Pontanus, cui fuit diu notissimus, cum in conspectum se daret, mox ad grauitatem ac modestiam composuisse circumstantes; sibi vero delicti cuiuspiam conscios non sustinuisse illius praesentiam, nec ausos vultum contueri; splenduisseque illius faciem. Quod in sene attrito, & emaciato, indicabat aliquid natura superius; color ei in oliuatum; acres oculi, & viuaces; frons ampla, nasus in summo tantisper eminent, deorsum ad nares planior; caluities capitis, & ex contracto quondam cruce, incessus aliquantum notabilis: temperies indolis mirè ardens, sed virtutis imperio ita edomita, ut pituitosam magis medici dicerent. Eam tamen naturam corporis compositionem ad nutum omnem summæ rationis, sic docuerat effingi, ut ubique affectum æqualiter crederes, nullo præ cæteris instinctu agi, quod æquè motibus præiret omnibus, à nullo traderetur. Quæ meram viuentis ac spirantis effigiem referat pictura nulla est, præter eam quam Alexander Criuellus Mediolanensis, qui post sacra purpura est ornatus, furtiua pictoris opera ex eo duci iussit, secum interim familiariter colloquente, planèque piæ fraudis ignato: nam quæ ex mortuo, & collapsa iam forma ductæ sunt, non reddunt animi spèrmen, illamque potissimum oris dignitatem, & luminum vigorem, eius maximè proprium. Romæ tamen habemus opus Iacobini Conti pictoris excellentis, ex vultu quidem mortui exceptam, sed ex viuentis perfectam imagine, quam tenebat is pictor animo impressam, quod esset solitus apud eum peccata deponere, eumque sapius videre: habetur hæc omnium maximè germana, quod & sit vltima, & doctæ manus penicillo expressa.

XXXIII.
*Qui sensus
sociorum in
obitu Ignatij.*

Iam quod ait Polancus Romæ nostros morte Ignatij, delibet os magis teneriore sensu pietatis, quam mœrore afflictos, etiam amantissimi eius essent, eoque vnicè Societatem niti persuasum haberent; idem potuit de aliis omnibus extra urbem sociis scribere, ubi primum ad illos Ignatij obitus peruenit. Videbatur iis lacrymarum dolore, & luctus diffidentia interdictum, quasi nec patris, nec tutoris, nec boni vllius iacturam fecissent. Omnium animos occupauit, gratulatio imprimis lætissima coronatæ demum condigna gloria tanti viri sanctimoniam, & laboris; confidentia deinde tanto certior ab eo præsidij, quanto iam altior Deoque propinquior, & Societatis labores esset inspecturus, & iis facillè opitulaturus. Vtriusque affectus excepta statim sunt non ambigua pignora; nam quo Romæ momento obierat, matronæ nobili visendus, Bononiæ adstitit. Fuit hæc Margarita Gillia Societati plurimum addicta, totaque in iuuandis pauperibus, in preceatione, in templis, & nosocomijs. Huius cubiculum die Iulij 31. mane repentino

repentino concussa, & valido motum, somno excitat dormientem, perterrefacta, vt oculos aperit, videt luce ingenti locum omnem fulgere, sanctum in medio clarius radiantem, spirantemque vultus hilaritate, & pulchritudine felicitatem beatorum; ad hæc abeuntis salutatione blandè compellatur. Hem! ego, inquit, Margarita, discedo, vt vides, meos tibi filios commendo. Sub quæ, mox videri desit. Illa stupens simul, & gestiens ad Franciscum Palmium accurrit, visa auditaque, ingenuè vtpote confessario, explicat, cumque illi semper ignotus fuisset Ignatius, at suis illum sic lineamentis distinctè depingit, vt ex eius familiaribus, nemo propius vero, distinctiusque potuerit. Quod tamen Bononiæ nihil esset de Ignatij periculo morbove rescitum; Palmio nostris, matronæ visum referenti, dilata tunc quidem fides est; paucis vero diebus, mortis nuntij cum venissent, hora obitus, cum viso collata, intellectum est sanctum Patrem æterna gloria donatum. Quantam vero curam dilecti gregis è cælo gereret, opemque, illius tunc tenuitati, & amoris suo congruam præberet, manifestum fecere argumenta nec fera, nec dubia. Nam vltro præterque spem omnem officiosè ab Cardinalibus, & viris principibus, Societati patrocinia sunt delata: & Petrus Ribadeneira ex Belgio vbi de mandato Ignatij mensem iam septimum, in cassum egerat, repente in aulam vocatus, cumulatè quæ tandem flagitaret omnia impetrauit: petebat autem ab rege Catholico Philippo II. Societati aditum in eas prouincias. Cui cum obstarant potentissimi aduersarij, & regis animus à susceptis ferè immobilis, Ribadeneira apertum cœlitus putauit: cognito vero sancti Patris decessu, agnouit pariter eius in eo negotio manum, quod eo in cœlum intrante, inde Societati impetratus venisset in Belgium aditus, qui ex hominibus frustra diu fuerat expectatus.

De Ignatij meritis, & sanctimoniam quam magnificè senserint eius coactanei maximè insignes; tot constat, ac tam illustribus monumentis, vt extra modum futura sit eorum recensio, etsi eorum dumtaxat lectissima, & grauissima memorentur. Pauca igitur dabo ex variorum ordinum hominibus excepta: atque, vt ab nostris incipiam pro singulari habitum est tot eius filios, tam perspicacis, & excoctæ virtutis, tandem illi domesticos, & familiares, nihil vnquam remisisse de reuerentia qua illum obseruabant; sed è contrario, processu temporis, & consuetudinis cum illo mutua auxisse, quanquam velari sacrae imagines identidem soleant ne conspectus perpetuitate illarum veneratio obsolescat. [Ego (inquit testis iuratus Philippus Aupolinus) Romæ Societatem ingressus dum P. Ignatius viueret, in ea æquè apud externos, vt apud nostros, sanctitatis opinione illum vidi, vt concursus fieret ad videndum illum cum domo exiret, & per vicos transiret. Nos qui domi præsentem fruebamur, venerabamur tanquam sanctum, vt etiam ex collo, eius præsegmina vnguium pro reliquiis gestaremus, quæ ab adiutore illius administro certatim eliciebanus: foris quoque, vt eum cognoscerent, & alloquerentur confluebant magno numero viri graues, &

XXXIV.

Ignatij fama
sanctitatis
apud suos.